

VIA ONLINE PORTAL (WWW.OVERHEID.NL)

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Betreft: BNR Nieuwsradio – reactie marktconsultatie inzake
aanvraag- en veilingprocedure commerciële radio
en clausulering commerciële FM-vergunningen

Amsterdam, 3 januari 2023

Geachte heer/mevrouw,

Namens Business Nieuws Holding B.V., handelend onder de naam BNR Nieuwsradio ("BNR"), maak ik graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op de marktconsultatie over het volgende ontwerpbesluit en de volgende ontwerpregelingen:

- Besluit bekendmaking veiling vergunningen landelijke commerciële radio-omroep 2023 ("**Besluit bekendmaking veiling**");
- Regeling aanvraag- en veilingprocedure vergunningen landelijke commerciële radio-omroep 2023 ("**Regeling aanvraag- en veilingprocedure**");
- De wijziging van de Regeling aanwijzing en gebruik frequentieruimte commerciële radio-omroep 2003 ("**Wijziging regeling AGF**").

De reactie van BNR volgt hierna.

INLEIDING

1. BNR is bekend met de aanleiding voor het veilen van commerciële FM-vergunningen, aangezien zij als partij heeft deelgenomen aan de procedure die heeft geleid tot de uitspraak d.d. 20 juli 2022 van de rechtbank Rotterdam¹. In die uitspraak heeft de rechtbank bepaald dat de vergunningen voor de landelijke commerciële radio-omroepen in de FM-band niet verlengbaar zijn. Dit neem ik in deze brief dan ook als een gegeven. BNR heeft wel zorgen over de voorgenomen wijze van verdeling van de schaarse FM-vergunningen. Dat licht ik hierna toe.

¹ Rb Rotterdam 20 juli 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:5958.

VERDEELINSTRUMENT

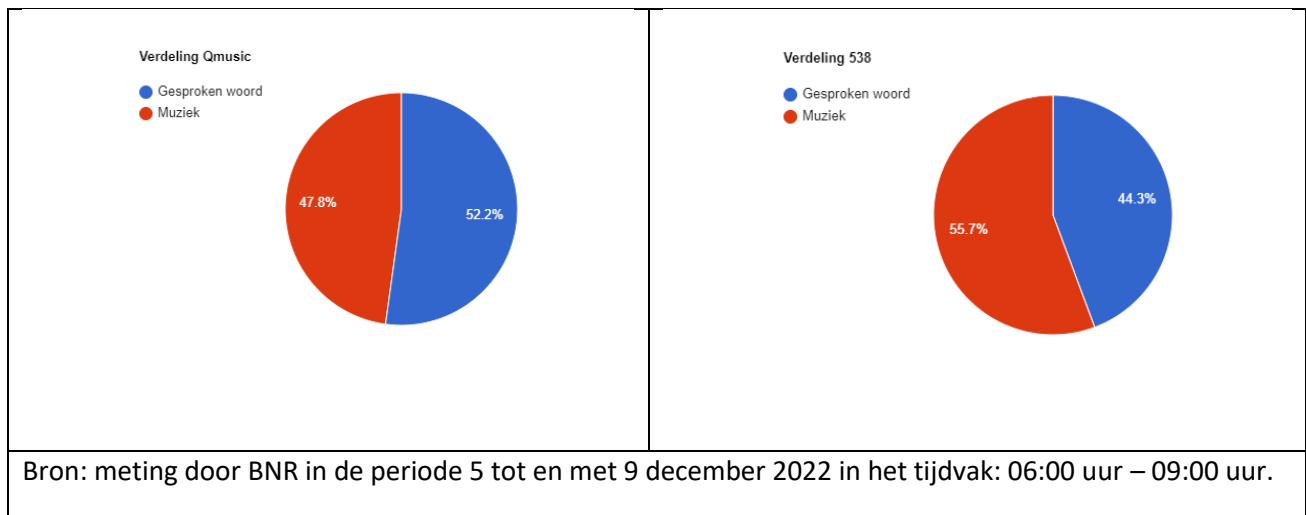
2. Uit de toelichting op de Regeling aanvraag- en veilingprocedure volgt waarom wordt voorgesteld om een veiling als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, sub f, van de Telecommunicatiewet te houden. De keuze voor een veiling wordt met name onderbouwd door te verwijzen naar de Nota Frequentiebeleid 2016 (de "**Nota**"). In de Nota staat dat een veiling in beginsel wordt gezien als het meest passende verdeelinstrument. Andere verdeelinstrumenten worden in de Nota echter niet uitgesloten.
3. Aan het veilinginstrument is inherent dat de meeste - zo niet alle - FM-vergunningen zullen worden toegewezen aan de partijen met 'de grootste portemonnee'. BNR betwist dat de luisteraar hierbij gebaat is. In de Nota wordt onderkend dat er naast financiële belangen ook andere publieke belangen zijn gekoppeld aan schaarse vergunningen, ik citeer uit paragraaf 4.2:

"Er zijn diverse publieke belangen gekoppeld aan schaarse vergunningen:

- *Voorkomen dient te worden dat er economische marktposities ontstaan die betaalbaarheid en beschikbaarheid van de aangeboden telecommunicatiediensten onder druk zouden kunnen plaatsen;*
[...]
- *Bij omroepdiensten is daarnaast de pluriformiteit van het aanbod van belang."*

4. BNR benadrukt in de eerste plaats het belang van de pluriformiteit van het aanbod. BNR is een unieke commerciële zender omdat zij ruim 90 procent van de zendtijd invult met gesproken woord. BNR bedient luisteraars - wekelijks bijna een half miljoen - die 24 uur per dag de mogelijkheid willen hebben om op de hoogte gehouden te worden van nieuws en actualiteiten. Het programma van BNR wordt gewaardeerd en is onderscheidend, maar is zeker niet het meest winstgevende.
5. Het publieke belang bij onder andere de pluriformiteit van het aanbod kan blijkens de Nota worden geborgd door diverse maatregelen. De Telecommunicatiewet en de Nota sluiten bijvoorbeeld niet uit dat - mits goed onderbouwd - één of meerdere vergunningen worden uitgegeven na een vergelijkende toets. Naar de mening van BNR zou een vergelijkende toets (al dan niet met een financieel bod) een meer geschikte verdeelmethode zijn voor in ieder geval één nieuwszender. Als enkel de financiële belangen bij de verdeling van schaarse FM-vergunningen een rol zouden spelen, zou een serieuze nieuwszender eenvoudig uit de markt gedrukt kunnen worden door een partij met meer financieel vermogen.
6. Voor zover dan toch voor een veiling gekozen zou worden, juicht BNR toe dat op één FM-vergunning (LC04) een nieuwsclausulering in de zin van de Mediawet wordt toegepast. Kijkend naar de Wijziging regeling AGF is de vraag vervolgens of de voorgestelde clausulering doeltreffend zal zijn. BNR meent voorsnag van niet.

7. BNR meent dat een maximale financiële opbrengst bij de toewijzing van het nieuwskavel per definitie niet het (primaire) doel is. Anders zou immers de clausulering niet op het kavel van toepassing zijn. Wanneer opbrengstmaximalisatie op dit kavel inderdaad niet het hoogste doel is, zou naar de mening van BNR een vergelijkende toets óf zouden extra sterkte vereisten nodig zijn om te borgen dat er daadwerkelijk een nieuwszender op het kavel komt.
8. Uit de toelichting op de Wijziging regeling AGF² volgt voorts dat de keuze voor een veiling van de geclausuleerde kavels in plaats van een vergelijkende toets (mede) is gemaakt om het risico op een zogenoemde *winner's curse* vanwege een inhoudelijke overbieding (waarbij de geleverde inhoud uiteindelijk achterblijft bij het gehonoreerde bod) te verminderen. BNR wijst erop dat er in de nu voorgestelde constructie een vergelijkbaar scenario kan optreden.
9. De clausulering van de vergunning voor de nieuwszender houdt (enkel) in dat meer dan 50 procent van het programma moet bestaan uit nieuws, actualiteiten en informatie. Dit betekent dat bij een programma-aanbod van 51 procent nieuws, actualiteiten en informatie al aan de clausulering tegemoet wordt gekomen. Dit laat ruimte voor een scenario waarin zenders met een (huidige) programmering die voornamelijk op muziek is gericht maar die in de buurt komen van 51 procent gesproken woord, zullen participeren in de veiling van de vergunning voor de geclausuleerde nieuwszender. Ter illustratie wijs ik op onderstaande diagram, waaruit volgt dat muziekzender Qmusic in de ochtenduren zou voldoen aan de minimale eis van 51 procent nieuws en informatie terwijl Qmusic geen herkenbare nieuws- en actualiteitenzender is. Op Radio 538 wel meer muziek dan gesproken woord, maar met slechts een kleine aanpassing zou ook Radio 538 in de ochtend uit kunnen komen op 51 procent gesproken woord

² In samenhang met de verwijzing daarin naar het rapport van het Adviescollege Verdeling Frequentieruimte Commerciële Radio (oktober 2020).

10. De ondernemingen achter deze zenders kunnen bovendien een (veel) hoger financieel bod doen tijdens een veiling en zenders als BNR daarmee uit de markt drukken, terwijl het aanbod van deze zenders op het terrein van nieuws en actualiteiten van heel andere aard is dan dat van BNR. Dit zou de pluriformiteit zeker niet ten goede komen. Een dergelijk scenario moet wat BNR betreft dan ook worden voorkomen.

CONCLUSIE

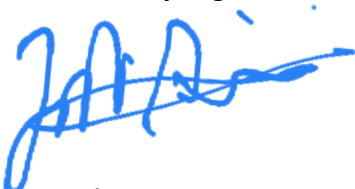
11. BNR meent dat het percentage nieuws, actualiteiten en informatie in de Wijziging regeling AGF opgeschroefd zou moeten worden naar minimaal 90 procent. Op die manier wordt verzekerd dat het nieuwskavel alleen aan een partij kan worden vergeven die zich primair focust op nieuws en actualiteiten.
12. Verder meent BNR dat partijen op voorhand één of meerdere keuzes voor een kavel bekend zouden moeten maken en daarvan tijdens de veiling niet meer zouden moeten kunnen afwijken. Met andere woorden: er zou alleen geboden moeten kunnen worden op vooraf aangevraagde kavels. Op die manier wordt het risico voorkomen dat partijen die in eerste instantie niet een (ongeclausuleerd) voorkeurskavel toegewezen krijgen, alsnog een poging doen om het nieuwskavel bij wijze van een 'troostprijs' te verwerven terwijl de focus van de betreffende partij niet primair is gelegen in het aanbieden van een nieuws- en actualiteitenprogramma. BNR is er in dit kader ook een voorstander van dat partijen bij het winnen van de veiling het geboden bedrag direct moeten betalen. Dit zal bijdragen aan het feit dat partijen alleen meebieden als ze serieus geïnteresseerd zijn in het kavel.

TOT SLOT

13. Tot slot heeft BNR nog een laatste opmerking van meer praktische aard. Dit betreft de behoefte aan een duidelijke handleiding over het verloop van de veilingprocedure. Onder meer ten aanzien van de bepaling van de rondeprijzen na ronde 1 en het verbieden van een afwachtende houding (meebieden bij elke ronde).

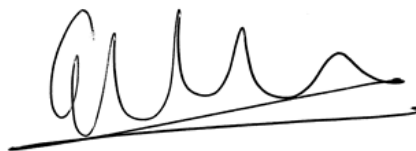
Graag verzoek ik u deze reactie mee te nemen bij de vaststelling van de betreffende regelingen.

Met vriendelijke groet,

Marc Adriani

Hoofdredacteur BNR

Eugenie van Wiechen

Algemeen Directeur FDMG